

UDSPIL TIL FOLKETINGSVALGET 2026

Nye tider, løsninger og vindere

NØDVENDIGHEDENS POLITIK TIL EN FREMTID I FORANDRING

Danmark kan ikke leve af gårsdagens succeser. Alt for længe har vi forvaltet fortiden i stedet for at forme fremtiden. Kapitalen ligger stille. Reglerne vokser. Ambitionerne mangler retning. Dette udspil er et opgør med stilstanden, tilbagegangen og sætter retning med en plan for handling. Mere risikovillig kapital, færre benspænd, skatter der belønner mod og et Danmark, der tør satse på egne idéer.

Fra museum til månelanding

Danmark kan ikke leve af gårsdagens succeser.

Hvis ikke vi formår at få vores nye virksomheder til at vokse sig store, taber vi før eller siden. Og hvis vi kigger på den hastige udvikling i nye virksomheder og teknologi i USA og Kina, ser det ud til at de næste 4 år kommer til at definere de næste 40.

For iværksætteri er ikke nice to have. Det er need to have. Iværksætteri handler ikke kun om arbejdspladser, CVR-numre og underholdningsprogrammer. Det handler om overlevelse for verdens bedste samfund, som vi kalder Danmark, og hvorvidt vi fortsat har råd til at leve i vores eventyrverden.. Om vores evne til at forme vores egen fremtid.

Vores suverænitet, vores sikkerhed, den grønne omstilling og vores velfærd står altsammen på, at vi selv skaber morgendagens virksomheder - eller bliver klienter i andres. Hvis vi ikke selv skaber vores samfund, vil andre skabe det for os.

Nok er vi blandt verdens lykkeligste lande, og indehavere af et forbilledligt samfund, med stærke værdier og en stolt historie. Men det stolte land og det gode samfund kan ikke finansieres uden udvikling. For det er jo ikke "bare" vækst. Det er alt fra cafeen rundt om hjørnet til rederiet på fondsbørsen. Iværksætteri er de remedier, som hjælper vores dygtige plejepersonale med at passe på vores ældre, med bedre forhold og nye teknologier ude på plejehjemmene. Iværksætteri er den drivkraft, som skal knække klimakrisen. Iværksætteri er også dronesystemet, der skal forsvare vores land. Ja, iværksætteri er samfundets fremdrift, og det der gør vores hverdag bedre. Det er der brug for.

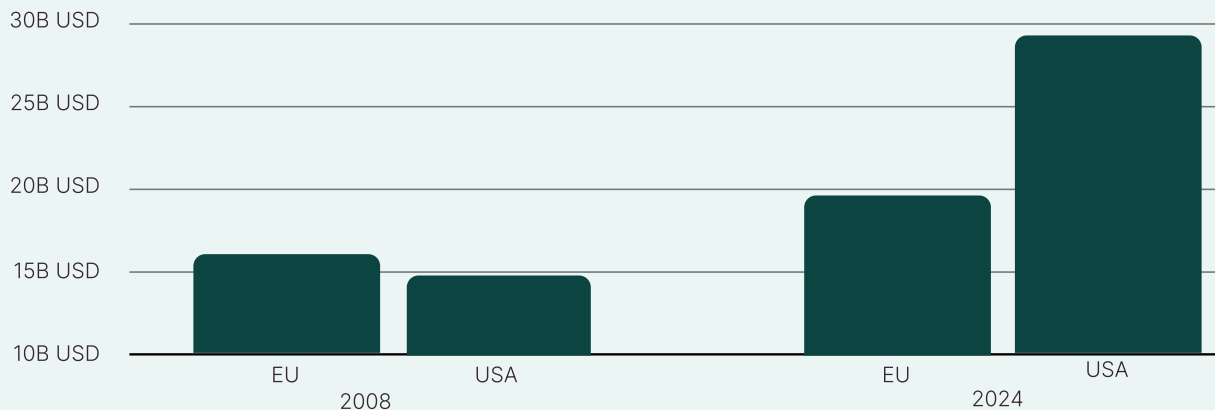
Det går for langsomt og vi taber terræn! Både i Danmark og Europa.

I 2025 blev der registreret det laveste antal nye virksomheder, siden man begyndte at måle på det. For tyve år siden var Europa og USA økonomiske jævnbyrdige konkurrenter. I dag er EU's BNP pr. indbygger omkring halvdelen af USA's. Ingen af verdens største teknologivirksomheder er europæiske. Kapitalen, talenterne og skaleringen sker andre steder.

I dag produceres vores digitale infrastruktur uden for Europa. Vores data lagres på amerikanske platforme. Den teknologi, der skal drive den grønne omstilling, udvikles i stigende grad i USA og Asien. Og de virksomheder, der sætter standarderne for kunstig intelligens, bioteknologi og deep tech, er næsten uden undtagelse hverken europæiske eller danske.

Råmaterialet er der ellers ikke meget i vejen med. De danske iværksættere er ambitiøse og innovative. Talentet findes. Ambitionerne haves. Vi får mange gode idéer. Men kun et fåtal af de idéer får også et CVR-nummer. Alt for få af de CVR-numre vokser sig til store virksomheder herhjemme. Og endnu færre vokser sig til en verdensleder.

BNP i Current USD for hhv. USA og EU - angivet i billioner USD

Kilde: Verdensbanken, GDP, Current US\$, USA & EU

I funktionær- og jantelovsland Danmark forstår vi ikke, at iværksætternes rammer og prioritet har så afgørende betydning for vores samfund. Innovationens håb sander til i endeløs bureaukrati. Dem der trodser papirmuren, løber for hurtigt tør for den livgivende kapital, der skal være brændstof på fremskridtets motor. Og de få der formår at spire i det guldne miljø, har få steder at gå hen i Danmark og Europa for at vokse sig store. Begrænset i de store kapitalrunder og børsnoteringer. Hvis man vil udbrede sin drøm, er det svært at blive i landet.

Derfor er 9 ud af de 13 danske unicorns (en startup med en værdisætning på over 1 milliard USD), også flyttet ud af landet.

Resultatet er et erhvervsliv, der bliver ældre, langsommere og mere afhængigt af innovation og værdi skabt uden for vores egne grænser. Det går for langsomt og selvom mange drømmer om at sætte udviklingen i stå, bliver den bare defineret af virksomheder made in China eller USA.

Vi er ganske enkelt på den forkerte kurs. Og kursen ændrer ikke sig selv. Det kræver handling. Det kræver tempo. Og det kræver politisk mod.

Historien viser, at lande rykker sig, når ambitioner bliver omsat til handling. USA blev ikke teknologisk førende ved tilfældigheder, men ved bevidste nationale satsninger - fra rumkapløbet til internettet og moderne venturekapital. Andre lande i Europa tager iværksætteri alvorligt og er begyndt virkelig at rykke på sig. Vi behøver ikke engang at kigge længere end over sundet til Sverige. Sverige har et af de mest ambitiøse iværksætttermiljøer i Europa. Svenskerne spiller en afgørende rolle som frontløbere for Europas fremtid. Listen over svenske prestigeprojekter er lang, og innovationsmiljøet skaber en selvforstærkende positiv kultur, hvor nye ideer bliver til konkrete projekter. Udviklingen understreges endvidere af, at Europas førende udvikler af kunstig intelligens, Mistral fra Frankrig, investerer flere milliarder i datacentre i Sverige.

Timeglasset har desværre ikke mange sandkorn tilbage. Tiden løber ud, og Danmark kan ikke længere benægte den korsvej vi står ved.

I sidste regeringsperiode fik vi efter flere års ventetid endelig en Iværksætterpakke. Her fik vi lappet nogle vigtige huller på vejen, men vejen er stadig lang, snoet og tvinge for ofte iværksætteren til at vælge mellem at blive en lokal vinder i Danmark eller en global vinder udenfor. Med en ny Iværksætterpakke 2.0 står vi foran et valg: Enten skaber vi betingelserne for, at danske virksomheder kan vokse sig globale - eller også accepterer vi langsomt at miste økonomisk styrke, strategisk handlefrihed, evne til at forsvare os selv, stoppe klimaforandringer og sikre velfærd og geopolitisk autonomi.

Den næste valgperiode bliver afgørende og politikerne bliver nødt til at komme med håndfaste svar på, hvordan vi sikrer verdens bedste samfund. Fremtiden bliver afgjort nu, og i løbet af næste valgperiode ved vi, hvem der vandt vores generations månelandingskapløb. Derfor skal politikerne forholde sig til, hvad vi vil for iværksætteri, og vælgerne spørge deres kandidater om, hvad deres lokale politiker konkret ønsker at stille op..

Valget er vores. Og det her er vores bud på, hvordan Danmark overhovedet kommer med i kapløbet - og siden vinder det.

Peter Kofler

Bestyrelsesformand i Danske Iværksættere

Kapitel I: Giv ilt til idéernes opstigen

Vi får mange gode idéer i Danmark. Vores universiteter er velansete og leverer god forskning. Men for få af de idéer bliver til CVR-numre. Sidste år startede vi et rekordlavt antal virksomheder, og den er en brøkdel af de CVR-numre tager springet til vækstvirksomhed. Det er altså ikke ambitionerne eller viden, der mangler – det er først og fremmest kapitalen.

Amerikanske startups tiltrak seks gange mere kapital i scaleup runder (enkeltinvesteringer på over 100 mio. USD) i 2024 end i de europæiske modparter. (Dealroom, 2025). Og når europæiske startups endelig får investeringer er det i ligeså høj grad amerikansk kapital, som europæisk kapital de får (Dealroom, 2025).

Dette gør sig bl.a. gældende, da amerikanerne er langt bedre til at mobilisere institutionelle investorer - såsom pensionskasserne. Ifølge Den Europæiske Centralbank (ECB) investerer EU-baserede pensionsfonde kun omkring 0,02 % af deres samlede aktiver i venturekapital. Til sammenligning allokerer amerikanske pensionsfonde omkring 2 % – altså proportionelt set 100 gange mere end de europæiske.

Skal Danmark udvikle flere scaleups og globale vækstvirksomheder, kræver det, at de har adgang til finansiering hele vejen fra idé til international succes. Vi skal styrke business angel-miljøet, så flere idéer får en reel startbane. Og vi skal mangedoble tilførslen af venturekapital, så de bedste virksomheder kan vokse herhjemme – ikke flytte ud.

Danmark har betydelig opsparing, stærke pensionskasser og et robust finansielt system. Udfordringen er ikke mangel på midler, men mangel på aktivering. Spørgsmålet er, om vi vil bruge den til at finansiere fremtidens danske virksomheder.

Derfor foreslår Danske Iværksættere:

1. Lær af italienerne - skattefordele til ambitiøse pensionskasser

De danske pensionskasser bugner. Men det er desværre ikke noget der kommer lovende danske virksomheder til gode. Langt de fleste af midlerne tilfalder etablerede virksomheder, og konkurrenter fra den anden side af Atlanten. Italien har dog vist vejen for hvordan man aktiverer pensionskasserne i kampen for at finansiere fremtiden. Konkret har de koblet skattefordele til investeringer i væstkaptial og skabt et incitament for pensionskasser til at allokere en del af deres midler til blandt andet venturefonde. En lignende model skal indføres i Danmark. Pensionskasser skal kunne opnå en skatterabat ved at placere 1 % af deres investeringer i venturefonde, danske scaleups og anden væstkaptial. Det vil mobilisere betydelig privat kapital til innovation og styrke danske vækstvirksomheder uden nye offentlige udgifter. Samtidig vil det bevare pensionskassernes frihed til selv at træffe investeringsbeslutninger, men også give dem et incitament, og en konkurrencefordel, ved at investere i Danmarks fremtid.

2. Lad os bygge den danske TIBI

Pensionskasserer tøver også kollektivt, med at være den første til at investere i vækstkapital. Og kun forenet kan vi finde midlerne. Frankrig har med TIBI vist, at man kan mobilisere enorme mængder privat kapital til innovation ved at samle pensionskasser og staten om en fælles investeringsretning. TIBI-modellen fungerer i praksis som en koordineret investeringsaftale mellem staten og de største pensionskasser og forsikringsselskaber. Staten indkalder de store institutionelle investorer og får dem til at forpligte sig til at investere en fast samlet sum i venture- og vækstfonde over en årrække. Pengene investeres ikke i staten, men i private fonde, som derefter finansierer startups og scaleups. Hvis pensionskasser eksempelvis forpligtede sig til at placere blot få procent af deres midler i venture og vækstkapital over tid, ville det mobilisere milliarder til danske virksomheder uden nye offentlige udgifter. Kombineres dette med den italienske model, vil det desuden også give de pensionskasser som deltager i det danske TIBI en skattemæssig fordel.

3. SAFE - giv investorerne friheden til at skabe vækst

Investorerne mangler fleksibilitet når de skal investere i startups. Tid er penge, og compliance er penge ud af vinduet. I Storbritanien har man dog fundet mere fleksible løsninger. Bl.a. SAFE-aftaler (*Simple Agreement for Future Equity*). SAFE gør det muligt at investere i en startup nu mod ret til ejerandele senere, når virksomheden får sin første reelle værdiansættelse. Det fjerner behovet for komplekse værdiansættelser og tunge kontrakter i de tidlige faser. Resultatet er hurtigere investeringer, lavere omkostninger og en model, som internationale investorer allerede kender og efterspørger. Det vil styrke adgangen til kapital og gøre danske startups lettere at finansiere og skalere.

4. Opdater Finanstilsynets mandat

Selvom pensionskasserne gerne ville investere mere i danske startups, bliver de ofte holdt tilbage. Finanstilsynet spiller en langt større rolle for kapitalmarkedet og iværksætterøkosystemet, end man ofte taler om. Tilsynet arbejder i dag under et politisk mandat, hvor hovedopgaven er at minimere systemisk risiko. Det er en vigtig opgave, men når risikominimering står alene, kan det i praksis føre til meget forsigtige rammer, som påvirker hele den finansielle sektor og gør institutionelle investorer mere tilbageholdende med at engagere sig i nye og mindre aktivklasser som venture og vækstkapital. Derfor bør mandatet opdateres. I stedet for alene at fokusere på at minimere risiko, bør opgaven være at fremme vækst og innovation med mindst mulig systemisk risiko. Det vil skabe en mere balanceret tilgang, hvor stabilitet stadig vægtes højt, men hvor reguleringen også aktivt understøtter investeringer i fremtidens

5. Lad innovationen multiplicere - skattefri reinvestering

Iværksættere der bliver i økosystemet efter exit er en enorm ressource. Derfor bør Danmark styrke incitamentet til at geninvestere exits i nye virksomheder ved at lade sig inspirere af Sverige, som i dag har et af Europas stærkeste miljøer for business angels og tidlige investeringer. En vigtig del af forklaringen er den svenske skattereform fra 2003, hvor beskatning af kapitalgevinster fra salg af unoterede aktier kan udskydes, så længe provenuet geninvesteres i andre unoterede virksomheder. Det har skabt et stærkt incitament til at føre kapital og erfaring videre til næste generation af startups. En lignende model i Danmark vil kunne styrke investeringskulturen, øge mængden af risikovillig kapital og gøre det mere attraktivt at blive business angel efter et exit.

6. Fusionér den danske fondsbørs!

Investorer investerer kun, hvis der findes en troværdig vej ud. I dag fungerer den danske fondsbørs reelt ikke som exit-marked for vækstvirksomheder. Det er mere end 1.000 dage siden sidste børsnotering, og uden et aktivt marked svækkes hele kapitalfødekæden. Danmark bør derfor gå sammen med Sverige, Finland og de baltiske lande om en fælles Østersø-Børs med større likviditet og international tyngde. Europa har ikke brug for flere små børser, men færre og stærkere kapitalmarkeder. En Østersø-Børs ville være første skridt i den retning, og samle kulturelt sammenlignelige og innovative lande.

Vi har pengene. De skal bare aktiveres ordentligt.

Danmark har kapital. Men vi har ikke indrettet systemet, så kapitalen arbejder for vækst. Når pensionsmidler primært placeres defensivt, når exits ikke geninvesteres, og når regulatoriske rammer gør nye aktivklasser vanskelige, svækkes hele økosystemets dynamik.

Kapital er ikke blot finansiering. Det er hastighed, ejerskab og strategisk kontrol. Hvis vi vil have flere danske scaleups og færre tidlige salg til udlandet, skal vi aktivt mobilisere den private opsparing, der allerede findes. Ikke gennem støtteordninger – men gennem incitamenter og strukturelle justeringer.

Valget er enkelt: Enten accepterer vi, at vækstkapitalen findes andre steder. Eller også beslutter vi, at danske talenter skal have dansk finansiering i ryggen, når de vokser.

Case-studie på kapitel I

Kapital er der sådan set nok af i Danmark. Danskerne har over 1.250 milliarder kroner stående passivt på deres konti (Finans Danmark, 2025). De danske pensionskasser ligger også inde med 4.351 milliarder kroner (Danmarks Nationalbank, 2025). Men den kapital arbejder ikke for os.

Vi står dog ikke alene med problemet. I årevis har europæiske ledere hevet sig i håret over, hvordan man kan aktivere institutionelle investorer. Det ser dog ud til, at Italien endelig har knækket nødden.

Med deres Competition Law fra december 2024 indførte Italien skattefordele for pensionskasser, der allokere en given andel af deres midler til venture capital. I forvejen eksisterede der skattefritagelse for op til 10 % af porteføljen i såkaldte "kvalificerede investeringer", men det blev gjort til et krav, at man fra 2025 skal allokere mindst 5 % af disse midler til venture capital for at bevare skattefritagelsen – og fra 2026 stiger kravet til 10 %.

Investorerne tvinges dermed ikke til at investere i startups. Men de mister en væsentlig skattefordel, hvis de lader være.

For italienske startups betyder det adgang til langsigtet kapital med dybe lommer. Pensionskasser bliver ikke tvunget, men animeret til at investere, og kompromitterer dermed ikke deres risikostyring. Samtidig får de mulighed for at være netop det, pensionselskaber bør være: langsigtede investorer.

De får lov til at investere i fremtiden, i suverænitet og i dem, der skal skabe den velstand, fremtidens pensionister skal leve af.

Som det italienske økosystem selv udtrykker det:

"We must channel institutional capital into venture ecosystems, not just for the sake of economic growth, but because we owe it to the builders of tomorrow. It is our firmest commitment to breathing life into dynamic, innovative businesses that will create the high-quality jobs our communities deserve."

- Francesco Cerruti, Director General of Italian Tech Alliance

Kapitel II: Bureaukratiets spændetrøje kvæler fremskridtet

Regulering er nødvendig. Men reguleringen skal give mening. Når regler bliver flere, mere komplekse og langsommere at navigere i, fungerer de i praksis som en skjult skat på vækst. Det, der var tænkt som værn og orden, risikerer at udvikle sig til en spændetrøje, der begrænser handlefriheden og kvæler fremdriften.

Danmark har et højt reguleringsniveau og en tradition for grundig implementering. Det udspringer af de bedste hensigter – om retssikkerhed, forbrugerbeskyttelse og stabilitet. Men i praksis skaber det alt for ofte unødigt bureaukrati og regulatorisk friktion. For iværksættere og vækstvirksomheder er tid den knappest ressourc. Hver ekstra proces, hvert særkrav og hver uklar definition reducerer tempoet fra idé til marked. I en sådan grad, at 91 % af danske iværksættere angiver, at regulering og bureaukrati hæmmer deres vækst (Implement, 2024).

Problemet bliver særligt tydeligt, når EU-lovgivning omsættes til dansk ret. I stedet for at implementere minimumskravene vælger vi ofte at gå videre. I perioden 2018-2021 blev 32 % af EU-lovgivningen overimplementeret i Danmark (CEPOS, 2023). Love, der allerede var forhandlet og vedtaget på europæisk niveau, fik yderligere lag og særkrav. Det øger kompleksiteten uden nødvendigvis at øge kvaliteten.

Hvis vi vil styrke iværksætteriet, skal vi ikke afvikle regulering. Men vi skal løsne spændetrøjen. Regler skal være klare, proportionale og målrettede – og de skal understøtte innovation frem for at sinke den. En enklere, mere forudsigelig og innovationsvenlig regulering er ikke et opgør med ansvarlighed. Det er en forudsætning for fremskridt.

Derfor foreslår Danske Iværksættere:

1. Bureaukratiets evige vokseværk skal stoppes - 1 regel ind, 2 regler ud

Iværksættere skal innovere - ikke udfylde formularer. Dog øges regelmængden år efter år, og vi er kommet til et punkt hvor der er brug for bindende mål. Erfaringerne fra British Columbia viser, at bureaukrati ikke forsvinder af gode intentioner, men af klare ambitioner. Med en konsekvent "1 ind, 2 ud"-model blev regelmængden reduceret markant på få år, fordi nye krav kun kunne indføres, hvis gamle blev fjernet. Det skabte et vedvarende fokus på forenkling og bedre rammer for virksomheder. Danmark bør indføre samme princip. Når ny regulering skal finansieres ved at afskaffe eksisterende regler, tvinger det politikere og embedsværk til at prioritere og rydde op. Det er en enkel og effektiv måde at bremse bureaukratiet og skabe bedre vilkår for vækst og innovation.

2. Duksens dage er ovre - stop med unødigt gold plating

Fragmentering og forskelle i nationale regler på tværs af EU udgør ifølge IMF en intern handelsbarriere på 110 % for tjenesteydelser og 44 % for varer. Så når Danmark overimplementerer EU-lovgivning ("gold plating"), er det ikke kun ekstra papirarbejde til danske iværksættere, det er også med til at nedbryde det indre marked. Siden 2016 er ca. hvert fjerde EU-direktiv blevet overimplementeret nationalt (44 ud af 188). Det skaber unødige særkrav, højere omkostninger og dårligere konkurrencevilkår end i resten af EU. Udgangspunktet bør være minimumsimplementation – og kun gå videre, når der er et klart dokumenteret behov. Det vil gøre reglerne mere gennemskuelige og styrke danske virksomheders position i Europa.

3. Udbyd problemer - ikke løsninger

Innovation trives ikke i kasser, formularer og forudbestemte løsninger. Innovation trives gennem problemløsning. Sådanne offentlige udbud desværre ikke skruet sammen. Gør derfor offentlige udbud mere tilgængelige for startups ved i højere grad at udbyde problemer frem for færdige løsninger. I dag udelukkes mange mindre virksomheder af detaljerede krav og tunge processer. Når det offentlige i stedet beskriver behovet – fx bedre datahåndtering eller effektiv service – kan startups byde ind med nye og mere effektive løsninger. Det styrker innovationen, øger konkurrencen og giver det offentlige bedre og billigere resultater.

4. Walk the talk og køb fra iværksætterne

Det iværksættere med afstand mest har brug for er kunder – ikke puljer og kurser. Offentlige indkøb er dog designet til alt andet end innovation og iværksættere. Derfor bør vi meget mere aktivt bruge offentlige indkøb til at drive innovation. I dag ender opgaver alt for ofte hos store, etablerede – og ofte udenlandske – leverandører, fordi nulfejlskultur og rigide udbudsprocesser udelukker nye aktører. Resultatet er, at gode intentioner om startup-samarbejde blot spilder iværksætternes tid. Danmark bør derfor sætte et klart mål for, hvor stor en andel af offentlige indkøb der går til innovative virksomheder og startups.

5. Lad os tale samme sprog - lav en iværksætter definition

Iværksættere er specielle. Der er brug for dem til at innovere, komme med nye løsninger og udvikle vores samfund. Derfor nytter det heller noget at behandle dem som alle andre. Men hvis vi skal målrette vores indsats, skal vi også være enige om hvem vi skal målrette indsatsen til. Flere europæiske lande har vist værdien af at have en klar politisk og juridisk definition af, hvad en startup er. Det gør det muligt at målrette skatteordninger, kapitalincitament og regulering til virksomheder med højt vækstpotentiale, frem for at behandle dem som almindelige SMV'er. Danmark mangler stadig en sådan afgrænsning, og det gør politikken mindre præcis. En dansk definition kunne fx være virksomheder under 10 år, med begrænset størrelse og fokus på innovation og skalérbarhed. Det vil give investorer og iværksættere større klarhed, gøre ordninger mere målrettede og styrke grundlaget for et mere sammenhængende og effektivt iværksætterøkosystem.

6. Regulatoriske sandkasser indenfor styrkepositioner

Man skal ikke kunne det hele, men som minimum gerne det man vil være god til. Hvis vi gerne vil kuratere vores styrkepositioner, kræver det at vi sætter alt ind på dem, og tilskynder udvikling. Etabler derfor regulatoriske sandkasser inden for danske styrkepositioner som AI, kvante, biotech og forsvar. Her kan virksomheder teste nye teknologier i kontrollerede rammer og i dialog med myndigheder, før reglerne er fuldt fastlagt. Det reducerer usikkerhed, forkorter vejen fra idé til marked og giver bedre regulering, fordi den udvikles tæt på praksis. Samtidig kan Danmark tiltrække virksomheder, der har brug for fleksible rammer til at udvikle næste generation af kritiske teknologier.

Reguleringen skal være en motorvej - ikke en jungle

Regulering er nødvendig. Men reguleringen skal give mening. Når regler bliver flere, mere komplekse og langsommere at navigere i, fungerer de i praksis som en skjult skat på vækst.

Danmark har et højt reguleringsniveau og en tradition for grundig implementering. Det udspringer af de bedste hensigter, men i praksis skaber det unødigt bureaukrati og regulatorisk friktion. For iværksættere og vækstvirksomheder er tid ofte den knappestes ressource. Hver ekstra proces, hvert særkrav og hver uklar definition reducerer tempoet fra idé til marked – og øger risikoen for, at virksomheder vælger at vokse et andet sted.

Hvis vi vil styrke iværksætteriet, skal vi ikke afvikle regulering. Vi skal gøre den enklere, mere målrettet og mere innovationsvenlig.

Kapitel III: Beløn dem, der bærer byrden

At starte og skalere en virksomhed er ikke et sikkert projekt. Det er år med usikker indkomst, personlige garantier, lange arbejdsdage og høj risiko for at fejle. Iværksættere og investorer bærer byrden, før samfundet høster gevinsten i form af arbejdspladser, eksport og skatteindtægter.

Skattesystemet bør afspejle den virkelighed. Men i dag gør det ofte det modsatte.

Skat er ikke blot en finansieringsmekanisme. Den former adfærd, incitamenter og investeringer. Alligevel har Danmark et af de mest komplekse og relativt ineffektive skattesystemer i den vestlige verden. Ifølge Tax Foundation's International Tax Competitiveness Index placerer Danmark sig som nummer 27 ud af 38 OECD-lande. Det er et tegn på et system, der ikke i tilstrækkelig grad fremmer konkurrenceevne og neutralitet.

For iværksættere betyder det, at risiko i praksis ofte beskattes hårdere end passiv opsparing. Gevinsten ved at tage chancen – ved at opbygge en virksomhed fra bunden – mødes med højere satser og større kompleksitet end mange alternative investeringer. Når medarbejdere beskattes før værdien er realiseret, når kapitalindkomst ligger i den tunge ende, og når exits beskattes hårdt, reduceres incitamentet til at tage springet.

Det bremser investeringslysten, sender virksomheder på udenlandske hænder før tid og kvæler geninvesteringen i fremtidens iværksættere. I værste fald risikerer vi et massivt 'brain drain', hvor både talent og innovation flygter over grænsen.

Hvis vi vil have flere danske vækstvirksomheder, skal vi indrette skattesystemet, så det belønner dem, der bærer byrden – ikke dem, der undgår den. Risiko skal kunne betale sig. Ikke som særbehandling, men som en anerkendelse af den værdi, den skaber for hele samfundet.

Derfor foreslår Danske Iværksættere:

1. Lad flere være med i festen - gør medarbejderaktier attraktive

Reglerne i ligningslovens §7P var tænkt som et stærkt værktøj til at give medarbejdere i startups del i værdiskabelsen. I praksis er ordningen dog blevet både administrativt tung og for snæver til at rumme virkeligheden i hurtigt voksende virksomheder. De mange formelle krav – særligt i §7P, stk. 2 – gør det dyrt og risikabelt at bruge ordningen, mens betingelserne i stk. 7 ofte ikke passer til startups og scaleups med skiftende kapitalstruktur og vækstforløb. Resultatet er, at alt for mange i stedet må anvende §28. Her bliver medarbejdere beskattet som løn af fiktive indkomster, før der overhovedet er realiseret værdi, og det underminerer incitamentet til at bruge warrants som løn. Derfor bør §7P, stk. 2 fjernes og kravene i stk. 7 lempes, så ordningen bliver enklere og reelt målrettet de virksomheder, den var tænkt til.

2. Det skal være lettere at investere i vores fremtid

Innovation er langt mere risikabelt end stilstand. Men det er dog ikke en logik der for alvor brager igennem i dansk investeringsskat. Hvis vi gerne vil anspore flere til at tage en chance, skal vi også sørge for de bliver grebet, hvis det ikke lykkes. Derfor skal vi lave os inspirere af Storbritannien. Indfør en dansk SIES-ordning efter britisk forbillede (Seed Enterprise Investment Scheme). Ordningen giver private investorer et markant skattefradrag for investeringer i helt tidlige startups og reducerer dermed risikoen ved at investere i nye virksomheder. Det mobiliserer flere private midler til den mest kapitaltørre fase og gør det lettere at få idéer fra tegnebræt til marked. Resultatet er flere investeringer, flere startups og et stærkere dansk økosystem i de tidlige vækstlag.

3. Beløn skaberne - lavere skattesats når du sælger din egen virksomhed

Danmark bør indføre en målrettet iværksætterskat på 25 % ved salg af virksomheder, man selv har stiftet. I dag beskattes gevinsten som almindelig aktieindkomst med op til 42 %, hvilket reducerer incitamentet til at tage risikoen og bygge noget nyt. En særskilt, lavere skattesats vil anerkende den værdi, iværksættere skaber gennem år med usikkerhed, lav løn og høj personlig risiko. Samtidig vil det øge sandsynligheden for, at overskuddet bliver i økosystemet og geninvesteret i nye startups. Når flere iværksættere får mulighed for at blive business angels efter et salg, styrker det hele kæden af kapital, erfaring og talent – og dermed fremtidens danske vækst.

4. Styrk aktiekulturen og luk hullet til vores nordiske naboer

Hæv loftet på aktiesparekontoen til 100.000 EUR – på niveau med Finland. Et højere loft gør det mere attraktivt for private at investere i aktier og vækstvirksomheder med en enkel og forudsigelig beskatning. Det kan mobilisere mere dansk opsparring til risikovillig kapital, særligt i de tidlige faser hvor adgangen er sværest. Flere private investeringer betyder stærkere finansieringsmuligheder for startups og bedre forudsætninger for, at danske virksomheder kan vokse og blive i Danmark.

5. Sænk selskabsskatten

Sænk selskabsskatten til 15 pct. – på niveau med OECD's minimumssats - for iværksættere, som lever op til iværksætterdefinitionen. En lavere selskabsskat øger virksomhedernes mulighed for at geninvestere overskud i udvikling, teknologi og nye arbejdspladser. For iværksættere og vækstvirksomheder kan det være forskellen på at skalere i Danmark eller søge mod lande med bedre rammevilkår. En konkurrencedygtig selskabsskat vil styrke investeringer, tiltrække kapital og gøre Danmark mere attraktivt som hjemsted for nye virksomheder.

6. Sænk aktieskatten

Sænk aktieskatten til OECD-gennemsnittet på ca. 25 pct for unoterede aktier. I dag beskattes aktieindkomst i Danmark med op til 42 pct., hvilket reducerer incitamentet til at investere i vækstvirksomheder. En lavere og mere konkurrencedygtig beskatning vil gøre det mere attraktivt for private at placere opsparring i aktier frem for bolig og sikre, at flere penge kanaliseres til startups og scaleups. Det styrker adgangen til risikovillig kapital og gør Danmark mere attraktivt som iværksætter- og investeringsland.

Det, vi belønner, får vi mere af.

Skattesystemet er ikke neutralt. Det former adfærd. Det sender signaler om, hvad der kan betale sig – og hvad der ikke kan. I dag beskattes risiko, investering og værdiskabelse i mange tilfælde hårdere end passiv opsparing. Det sender det forkerte signal i en økonomi, der har brug for flere, ikke færre, der tager chancer.

Når dem, der bærer byrden – iværksættere, medarbejdere og investorer – mødes med kompleksitet og høje satser, svækkes incitamentet til at bygge, investere og geninvestere i Danmark. Resultatet er færre investeringer, tidligere salg og kapital, der søger mod lande med mere konkurrencedygtige rammer. Talent og ambition følger incitamenterne.

En mere konkurrencedygtig og neutral beskatning handler ikke om særhensyn. Den handler om retning. Om at sikre, at vi indretter systemet, så det understøtter hele risikokæden – fra medarbejderaktier og tidlige investeringer til geninvestering efter exit. Når gevinster bliver i økosystemet, vokser næste generation af virksomheder hurtigere og stærkere.

Skat skal finansiere fællesskabet. Men den bør ikke stå i vejen for værdiskabelse. Hvis vi vil have flere virksomheder, der vokser i Danmark, flere arbejdspladser og større eksport, skal vi indrette systemet, så risiko kan betale sig. For det, vi belønner, får vi mere af

Kapitel IV: Kampen om talent og tryghed

Iværksætteri er ikke kun et spørgsmål om vækst. Det er et spørgsmål om robusthed. I en verden præget af geopolitisk uro, teknologisk kapløb og global mobilitet er talent blevet en strategisk ressource. Virksomheder konkurrerer om markeder. Lande konkurrerer om hoveder. Den kamp er allerede i gang.

Andre nationer tænker strategisk. De opstiller klare mål for tech-eksport og innovation. De indretter deres systemer, så internationale talenter oplever én hurtig indgang – ikke en mur af regler. Og de sørger for, at det er trygt at tage risiko, også når livet uden for virksomheden banker på døren.

Danmark har stærke forudsætninger: et højt uddannelsesniveau, stabile institutioner og en stærk velfærdsmodel. Men vi mangler en samlet retning. For ofte overlades iværksætteri til gode intentioner frem for strategiske valg. Resultatet er, at vi både taber talent til udlandet og afskrækker potentielle iværksættere herhjemme.

Kampen om talent handler ikke kun om at tiltrække de dygtigste. Den handler om at gøre det realistisk at blive. At starte virksomhed må ikke betyde at fravælge tryghed. I dag oplever mange selvstændige større usikkerhed ved sygdom, barsel og livets uforudsigelighed end lønmodtagere. Det gør risikoen unødigt høj – og springet unødigt stort.

Resiliens skabes, når ambition og tryghed kan eksistere side om side. Når internationale talenter vælger Danmark til, fordi systemet er smidigt. Og når danske iværksættere tør tage chancen, fordi samfundet vender det blinde øje til, hvis de falder.

Hvis vi vil være stærke i morgen, skal vi vinde kampen om talent – og samtidig sikre, at det er bæredygtigt at tage risiko. Innovation kræver mod. Mod kræver tryghed. Og tryghed kræver politiske valg.

Derfor foreslår Danske Iværksættere:

1. Innovationen må aldrig løbe tør for benzin - lav et startup visa

I vækstfasen betyder momentum alt for en startup. Kapitalen skal brændes så længe den haves, og talenterne skal bruge, så snart de står til rådighed. Man kan derfor ikke vente en evighed på at få sine medarbejdere godkendt. Det skal ske hurtigt og effektivt. Danmark bør derfor indføre et egentligt startup-visa, inspireret af det franske Tech Visa, som gør det langt lettere for internationale iværksættere og nøglemedarbejdere at vælge Danmark til. I praksis kunne det betyde hurtigere og mere smidig sagsbehandling, lavere lønkrav og mulighed for at tælle andre former for compensation – som warrants og ejerandele – med. Det afspejler den virkelighed, startups opererer i, hvor løn ofte suppleres med medejerskab. Et startup-visa skal være en enkel indgang til Danmark for dem, der vil bygge virksomheder her, skabe arbejdspladser og bidrage til vores vækst. I dag vælger for mange talenter os fra, fordi systemet er for tungt og ufleksibelt.

2. Lad os få verdens bedste idéer - tiltræk talenter med en red carpet ordning

Danmark bør turde tænke mere offensivt i kampen om de dygtigste tech-talenter. En "Red Carpet-ordning", inspireret af Singapores fast track-modeller, kunne i praksis være en særlig hurtig adgang til Danmark for højt specialiserede profiler. Det kan fx være gennem en dedikeret ansøgningskanal med få ugers sagsbehandling, én fast indgang til myndighederne og mulighed for opholds- og arbejdstilladelse på baggrund af dokumenteret erfaring, nøglekompetencer eller ansættelse i en dansk techvirksomhed eller startup. Samtidig kunne familietilladelser, CPR-nummer og skat blive behandlet samlet. Formålet er at fjerne unødige barrierer og gøre det enkelt at vælge Danmark til. Når globale talenter aktivt leder efter nye muligheder i disse tider, skal vi stå klar med en smidig og imødekommende vej ind.

3. Det handler om noget - lav en målsætning for startups bidrag til økonomien

Estland har sat en klar retning for sin økonomi med et konkret mål om, at tech-eksport skal udgøre en markant del af BNP frem mod 2030. Den slags ambitioner skaber fokus, samler politiske kræfter og gør det lettere at føre en konsekvent iværksætter- og innovationspolitik. Danmark bør lade sig inspirere og opstille et tilsvarende, ambitiøst mål for, hvor stor en del af vores økonomi der skal komme fra tech, startups og digitale løsninger. Et nationalt pejlemærke vil give retning for investeringer, regulering og uddannelse – og sende et klart signal om, at fremtidens vækst skal skabes af nye, skalerbare virksomheder.

4. Bedre barsel for selvstændige

Bedre barselsvilkår for selvstændige er afgørende, hvis flere skal turde starte og drive virksomhed uden at vælge familielivet fra. I dag er systemet primært indrettet til lønmodtagere, og mange iværksættere oplever usikkerhed om indkomst og rettigheder under barsel. Det skaber en unødigt risiko – især i de år, hvor både virksomhed og familie stiftes. Derfor bør barselsreglerne i højere grad tage udgangspunkt i den samlede indkomst og give mere fleksible og forudsigelige vilkår for selvstændige. Det vil skabe tryghed, gøre iværksætterlivet mere realistisk for flere og sikre, at det ikke er privatøkonomien, der afgør, om man tør tage springet.

5. Ret til sygedagpenge på mere rimelige vilkår

Retten til sygedagpenge bør være mere rimelig og forudsigelig for selvstændige og iværksættere. I dag kan sygdom hurtigt få store økonomiske konsekvenser, fordi dækningen er mere usikker og ofte kræver tilvalg og lange ventetider. Det gør det mere risikabelt at drive virksomhed og kan afholde nogle fra overhovedet at starte. En model med hurtigere adgang, færre huller i dækningen og bedre mulighed for at basere ydelsen på reel indkomst vil skabe en mere grundlæggende tryghed. Det handler ikke om særbehandling, men om at sikre et basalt sikkerhedsnet, så sygdom ikke vælter både privatøkonomi og virksomhed.

6. Selvstændige er ikke mindre værd end lønmodtagere

Der skal indføres en gennemgående princip om, at selvstændige ikke skal stilles dårligere end lønmodtagere. Alt for ofte gemmer vi de 200.000 selvstændige, som hver dag skaber værdi for Danmark. Hvad enten det handler om barsel, sygedagpenge, Arne-pension eller fødevarercheck kan det aldrig være din overenskomst der skal afgøre din retsstilling. Men selvstændige glemmes systematisk, når disse initiativer flyder fra tegnebrættet og ud i livet.

7. Det skal også være muligt at være kvindelig iværksætter

Alt for ofte skal kvinder vælge mellem business eller baby. Og alt for mange kvindelige iværksættere har et glasloft hængende over sig. Andelen af kvindelige iværksættere i Danmark er kun 27 %, og endnu mere skævt er investeringerne, hvor kun 1,3 % går til kvindelige iværksættere. Som statens centrale investeringsaktør bør EIFO derfor gå forrest. Danmark bør indføre et klart mål for, hvor stor en andel af EIFO's investeringer der går til teams med kvindelige iværksættere eller blandede stifterteams. Hvis vi vil være verdens bedste iværksætterland, kan vi ikke nøjes med at investere i halvdelen af talentmassen.

8. Udnyt det potentialet som funktionær-danmark formøbler

Alt for mange mennesker står i dag uden for det traditionelle arbejdsmarked, selvom de rummer kompetencer, erfaringer og drivkraft, som sjældent passer ind i funktionær-Danmarks faste rammer. Veteraner, seniorer, etniske minoriteter, personer med ADHD eller ordblindhed har historisk haft sværere ved at finde fodfæste i klassiske ansættelser – men netop disse grupper er internationalt stærkt repræsenteret blandt iværksættere. Derfor bør beskæftigelsesindsatsen i højere grad se iværksætteri som en vej ind på arbejdsmarkedet. Den danske drøm skal ikke kun handle om at få et job, men også om at skabe sit eget.

Innovationen skal være vores modstandskraft

Hvis Danmark vil være en stærk og selvstændig økonomi i en verden præget af teknologisk kapløb, stormagtsrivalisering og geopolitisk usikkerhed, skal vi aktivt vælge at styrke de virksomheder, der udvikler fremtidens løsninger. Robusthed opstår ikke af sig selv. Den bygges.

Det kræver klare nationale ambitioner for tech og startups. Det kræver, at vi konkurrerer offensivt om internationale talenter – og gør det enkelt at vælge Danmark til. Og det kræver et grundlæggende sikkerhedsnet, så det er realistisk at tage springet som iværksætter uden at sætte familie og privatøkonomi på spil.

Iværksætteri er ikke en nichepolitik. Det er en del af Danmarks strategiske fundament. Vores evne til at skabe, tiltrække og fastholde innovation er afgørende for både velstand og selvstændighed.

Hvis vi vil være robuste, skal vi være innovative. Og innovation kræver mod. Det mod skal vi understøtte – politisk, strukturelt og strategisk.

Case-studie på kapitel IV - Tech Visa

I en global økonomi vælger de dygtigste hoveder ikke bare en arbejdsplads. De vælger et land. Derfor besluttede Frankrig at gøre talenttiltrækning til en strategisk prioritet.

Med French Tech Visa – en del af ordningen “Passeport Talent” – får internationale iværksættere, nøglemedarbejdere og investorer en fireårig, fornybar opholdstilladelse uden behov for separat arbejdstilladelse. Familien kan flytte med. Sagsbehandlingen er samlet og målrettet tech-miljøet.

For franske startups betyder det, at de kan rekruttere globalt uden måneders administrativ usikkerhed.

Ordningen har haft mærkbar effekt. Tusindvis af internationale specialister er blevet ansat i franske startups, og over 1.000 virksomheder har brugt ordningen aktivt i deres rekruttering. Samtidig har Frankrig styrket sin position inden for AI, deep tech og grøn teknologi – ikke kun gennem kapital, men gennem koncentrationen af internationale kompetencer i miljøer som Station F i Paris.

Det, der har virket, er enkelheden og signalet til omverdenen. Enkelheden, fordi processen er målrettet, forudsigelig og skaber tryghed. Signalet, fordi staten tydeligt har sagt at globalt talent er mere end velkommen, og startups frit skal kunne tiltrække de talenter de har brug for.

Sådan har Frankrig relativt simpelt – og uden at slå hul i statskassen – givet deres statup økosystem en saltvandsinsprøjtning der giver den en konkurrencefordel på det globale marked.

Konklusion

Danmark kan ikke leve af gårsdagens succeser. Ellers er vi dømt til at ende som den nye verdens frilandsmuseum.

Den danske innovation er ved at sande til. Vi skal tilbage til årtusindeskiftet for at finde en dansk virksomhed der blev etableret, børnoteret og ansatte 1.000 mand her i Danmark. For hvert år der går får vi færre nye virksomheder og vores børs bliver mindre år for år. Det er en direkte trussel mod vores levevis, hvis ikke vi får vendt raket-kursen mod afgrunden.

For iværksættereri handler ikke om vækst. Det handler om fremdrift. Det handler ikke kun om at kunne finansiere bedre velfærd, stærkere sikkerhed og den grønne omstilling – det handler om at opfinde de løsninger, som overhovedet kan gøre disse ting muligt.

Alt fremskridt stammer fra innovation. Og iværksætternes rolle er netop at udfordre status quo og lade innovationen komme til orde.

Gennem dette udspil har vi peget på fire sammenhængende spor: kapital, simplificering, skat og resiliens. De hænger uløseligt sammen. Uden kapital vokser idéer ikke. Uden enklere regler bremses tempoet. Uden de rigtige incitamenter søger investeringer og talenter andre steder hen. Og uden tryghed bliver modet for dyrt.

Danmark har talentet. Vi har opsparingerne. Vi har stærke institutioner. Det, vi mangler, er mobilisering og politisk vilje til at indrette systemet efter fremtiden – ikke fortiden.

Hvis pensionsmidler i højere grad arbejder for innovation, hvis vi stopper med at overimplementere regler, hvis skattesystemet belønner dem, der tager risiko, og hvis det bliver realistisk at være iværksætter i alle livets faser, kan vi skabe en selvforstærkende bevægelse. En rejse fra idé til global virksomhed. Et økosystem hvor erfaring geninvesteres. Et land hvor internationale talenter aktivt vælger Danmark til – og hvor vores egne talenter indfrier deres potentiale.

Vi kan fortsætte med at kæmpe om at fordele den kage, vi allerede har. Eller vi kan bage en større.

Hvis vi vil være herre over fremtiden, må vi selv være med til at skabe den.

Det her er vores roadmap ud af iværksætterkrisen, og ind i den nye tidsalder.

Lad os gøre det!

DANSKE
IVÆRKSÆTTERE

EST. 1985

Om dette udspil

Om Danske Iværksætteres udspil og rapporter

Dette udspil er udarbejdet af Danske Iværksættere med henblik på folketingsvalget 2026. Formålet er at bidrage med konkrete, gennemarbejdede og prioriterede forslag til, hvordan Danmark kan bruge de næste 4 år på at genvinde de næste 40 år.

Udspillet bygger på analyser, internationale sammenligninger og dialog med iværksættere, investorer, eksperter og beslutningstagere. Forslagene er inspireret af best practice fra lande som Frankrig, Estland, Italien, Portugal, Singapore og Storbritannien – tilpasset danske forhold.

Vi har haft ét princip for øje: Reformerne skal styrke hele økosystemet. Fra den første idé og den første business angel-investering til scaleup, international ekspansion og geninvestering efter exit.

Udspillet er ikke partipolitisk eller finansieret af eksterne parter. Det er derfor komplet uafhængigt og alene udtryk for Danske Iværksætteres prioriterer. Det er et bidrag til den fælles samtale om Danmarks fremtidige konkurrenceevne, modstandskraft og velstand.

Danmark har forudsætningerne.
Spørgsmålet er, om vi vil indrette systemet derefter.

Henvendelser angående udspillet kan ske til:

Simon Andersen

Pressekonsulent
og analyseansvarlig
E: Simon@dkiv.dk
T: +45 26 96 84 62

Danske Iværksættere hjælper gerne med at finde og videreformidle kontakt til relevante iværksættercases samt med at besvare spørgsmål vedrørende undersøgelsens resultater.

Det frabedes at der citeres fra Danske Iværksætteres analyser og udspil uden klar reference til Danske Iværksættere.

Alle rettigheder forbeholdes

Danske Iværksættere

Islands Brygge 39, 2300 København

CVR: 10172942